

«مثل زندگی در جهنم»

خشونت پولیس علیه کودکان و پناهجویان بالغ در کاله

خلاصه گزارش

از زمانی که سال گذشته [کمپ کاله] را خراب کردند، دیگر جایی برای خوابیدن و غذایی برای خوردن نیست. زندگی مثل جهنم شده است.

– یعقوب س، 29 ساله از ایتوییا، کاله، 3 جون 2017

زنان و مردانی که در اوایل فقط از سوریه می‌آمدند، اکنون از ایریتره یا از سایر کشورها نیز می‌آیند و برای آزادی‌شان مبارزه می‌کنند؛ باید در اروپا و به‌ویژه در فرانسه مورد استقبال قرار گیرند. بنابر این، ما نیز سهم خود را در این مبارزه ایفا می‌کنیم.

– رئیس‌جمهور ایمانول مکرون، در تریسته، ایتالیا، 3 جولای 2017

درست نه ماه پس از بسته‌شدن کمپ مهاجران موسوم به «جنگل» توسط مقامات فرانسوی در منطقه کاله، 400 تا 500 پناهجو و مهاجر بر روی سرک‌ها و مناطق جنگلی در اطراف این شهر شمالی فرانسه به سر می‌برند.

بر پایه مصاحبه با 60 پناهجو و مهاجر مقیم کاله و دونکیرک، به شمول 31 کودک بدون سرپرست و شماری از گروه‌های امداد مشغول فعالیت در ساحه؛ این گزارش خشونت از سوی پولیس علیه پناهجویان و مهاجران، مختل‌سازی روند توزیع امداد و آزار و اذیت کارمندان امداد را مستندسازی کرده است که ظاهراً به امید کاهش شمار مهاجران و پناهجویان در این منطقه انجام شده است.

دیدبان حقوق بشر دریافته است که نیروهای پولیس در کاله، به‌ویژه پولیس ضد شورش فرانسه (Compagnies républicaines de sécurité, CRS)، هم‌روزه بر روی کودکان و مهاجران بالغ در هنگام خواب یا در حالاتی که هیچ تهدیدی به شمار نمی‌آیند، اسپری مرچ می‌پاشند. همچنین پولیس به‌طور منظم، بر کیسه‌های خواب، کمپل‌ها و لباس‌های این پناهجویان اسپری مرچ پاشیده یا اموال آنها را مصادره می‌کنند و برخی اوقات، حتا از این اسپری بر روی مواد غذایی و آب نیز استفاده می‌کنند. پولیس همچنین روند توزیع کمک‌های بشردوستانه را مختل می‌کند. خشونت پولیس کودکان را از حق دسترسی به خدمات مراقبت از کودک محروم و به‌علاقه و توانایی مهاجران برای دادن درخواست پناهندگی نیز تأثیر منفی می‌گذارد.

چنین اقداماتی پولیس در داخل و اطراف کاله، سواستفاده از قدرت و نقض ممنوعیت رفتار غیرانسانی و برخورد تحقیرآمیز یا مجازات از سوی پولیس است و همچنین، مهاجران را بدون عذر موجه از حق دسترسی به غذا و آب محروم می‌سازد. استاندارد بین‌المللی در مورد عملکرد پولیس تصریح می‌کنند که پولیس باید تنها در صورت ضرورت و آن هم با خویشن‌داری، متناسب با شرایط و برای مقاصد مشروع تنفیذ و تطبیق قانون، متوسل به زور شود.

مقام‌های کشور فرانسه از گزارش‌های متعددی در مورد بدرفتاری پولیس با پناهجویان و مهاجران چشم‌پوشی کرده است. وینسنت برتون، معاون والی کاله، گزارش‌هایی مبنی بر اینکه پولیس از اسپری مرچ استفاده کرده یا به‌صورت غیرمستقیم و بدون تفکیک به زور متوسل شده است را به‌شدت رد کرده است. او به سازمان دیدبان حقوق بشر گفته است: «این‌ها صرفاً ادعا است، اظهارات شخصی افراد است که واقعیت ندارد.»

در ماه مارچ 2017م، مقام‌های محلی گروه‌های بشردوستانه را از توزیع غذا، آب، پتو و پوشاک به مهاجران و پناهمجویان ممنوع کردند. یکی از محاکم به تاریخ 22 ماه مارچ، دستورات این مقامات را به حالت تعلیق درآورده و یافته‌اند که این عمل، رفتار غیرانسانی و تحقیرآمیز است. یکی از نهادهای مدافع حقوق مردم (Défenseur des droits) در فرانسه نیز این رفتارهای مقامات محلی را مورد انتقاد قرار داده و گفته است که آنها در بدتر کردن «شرایط زندگی غیرانسانی» برای پناهمجویان و مهاجران درکاله، سهیم هستند.

تا پایان ماه جون، مقام‌ها هم‌روزه اجازه می‌دادند که کمک‌های بشردوستانه صرفاً برای دو ساعت در یک ساحه صنعتی نزدیک کمپ مهاجران قبلی، به مهاجران و پناهمجویان توزیع شوند. بر علاوه، یکی از کشیش‌ها اجازه داده بوده که مواد کمکی در هنگام ظهر در محوطه کلیسای مربوطه به او، توزیع شود. اما مقام‌ها به‌طور مکرر توزیع کمک‌های بشردوستانه را اخلال می‌کردند. کارمندان امداد می‌گویند که در یک مورد دیده‌اند که نیروهای مسلح ژاندارم فرانسه آنها را محاصره کرده و در موارد متعددی مشاهده کرده‌اند که نیروهای پولیس ضدشورش به زور مانع رسیدن مهاجران به کارمندان امداد شده و مواد غذایی را با توسل به‌زور از دست کارمندان اجتماعی گرفته‌اند.

هرچند کارمندان امداد تلاش کرده‌اند که از این اعمال و رفتار پولیس، فلم و عکس بگیرند؛ زیرا قانون دولت فرانسه اجازه‌ای چنین کاری را به آنها می‌دهد. آنها می‌گویند که در پاسخ، پولیس بعضی اوقات تلفون‌های آنها را برای مدت کوتاهی قید کرده و محتوای آنها را بدون اجازه بررسی و حذف کرده‌اند.

کارمندان امداد می‌گویند که پولیس به‌صورت منظم و مکرر اسناد آنها را بررسی می‌کنند؛ بعضی اوقات در ظرف چند ساعت دو یا سه بار این عمل را تکرار می‌کنند. بررسی اسناد هویت در فرانسه قانونی است؛ اما پولیس می‌تواند از این کار سؤاستفاده کند. در کاله، بررسی اسناد هویت کارمندان امداد باعث معطل‌شدن و به تأخیر افتادن زمان توزیع کمک‌های بشردوستانه شده است. این عمل همچنان باعث می‌شود که کارمندان امداد نتوانند نحوه رفتار پولیس با مهاجران را بعد از ختم توزیع مواد و پراکنده شدن آنها، مشاهده کرده و زیر نظر داشته باشند.

رئیس‌جمهور ایمانوئل مکرون، وعده داده است که نسبت به مسایل مهاجران یک رویکرد انسانی را پیش می‌گیرد و سیستم طی‌مراحل درخواست پناهندگی را نیز اصلاح می‌کند. به تاریخ 12 ماه جولای، حکومت زیر اداره او، ابتکارات و برنامه‌هایی را اعلام کرد که به موجب آن، دسترسی پناهمجویان به امکانات و طرز‌العمل‌های درخواست پناهندگی بهبود یافته و محل بودوباش و حمایت‌های دیگر برای پناهمجویان و کودکان بدون سرپرست نیز فراهم می‌شود. این اقدام خوش‌آیند کاملاً برخلاف رفتارها و برخوردهایی است که پناهمجویان و مهاجران در حال حاضر عملاً در کاله، تجربه می‌کنند.

برای تحقق و اجرای این تعهدات و ایفای مکلفیت‌های بین‌المللی فرانسه، مقامات محلی و ملی کشورها باید فوراً و به وضوح به نیروهای پولیس‌شان هدایت دهند که در استفاده از قدرت و زور معیارهای بین‌المللی را رعایت کنند و از اعمالی که توزیع مواد کمکی را مختل می‌سازند، خودداری کنند و در صورتی که آنها از صلاحیت‌شان سؤاستفاده کنند و یا همچنان به بدرفتاری مبادرت ورزند، اقدامات انضباطی مناسبی را علیه آنها اتخاذ کنند.

همچنان وزارت امور داخله فرانسه باید فوراً موانع موجود بر سر راه برنامه‌های محافظت از پناهندگان را رفع کرده یا دفتر جدید پذیرش عرایض ایجاد کند و یا در دفاتر موجود در کاله، روند طی‌مراحل درخواست‌های پناهندگی مهاجران را تسهیل کند. این وزارت باید هرچه عاجل‌تر با دفاتر مربوط و گروه‌های بشردوستانه در

فراهم‌آوری مکان بودوباش برای همه پناجویان و تهیه محل بودوباش اضطراری برای مهاجران بدون مدرک و بدون پناهگاه در کاله، همکاری نماید.

در نهایت، مقام‌های محلی و ملی باید اطمینان دهند که کودکان بدون سرپرست به خدمات مراقبت از کودکان، به‌شمول محلات امن با ظرفیت و تعداد کارمندان کافی، دسترسی پیدا کنند.

پیشنهادها

به حکومت فرانسه

- شهرداری، مقامات ادارات دیگر و وزارت داخله باید فوراً و به‌وضوح به نیروهای پولیس ضدشورش و سایر نیروهای پولیس هدایت کنند که از استفاده اسپری مرچ بر مهاجرانی که خوابیده‌اند، یا در شرایطی هستند که می‌توان از راه‌های بدون خشونت و مسالمت‌آمیز به مقاصد توجیه‌پذیرشان دست یافت، خودداری کنند.
- مقام‌های شهرداری کاله باید فوراً حکم صادره ماه جون محکمه را به اجرا بگذارند که براساس آن، محلات توزیع آب، تشناب و شاور ایجاد شده و اقداماتی را برای حراست از حقوق پناهجویان و مهاجران، اتخاذ نمایند.
- وزارت داخله باید دفتر مخصوصی را در کاله ایجاد کند تا مهاجرانی که می‌خواهند در خواست پناهندگی کنند، بتوانند به آن دسترسی داشته باشند، یا امکانات حمل‌ونقل آن‌ها را به اماکن دیگر فرانسه فراهم کند که آنها بتوانند در خواست پناهندگی‌شان را به دفاتر پناهندگی که قبلاً ایجاد شده‌اند، تسلیم دهند.
- حکومت فرانسه باید مکلفیت‌های خود را مطابق بخش‌نامه و حکم اتحادیه اروپا برای پذیرش مهاجران و پناهندگان ایفا کرده و هرچه زودتر برای پناهجویانی که در خواست پناهندگی آن‌ها زیر بررسی است و یا قصد تحویل در خواست پناهندگی دارند و حالا به دلایلی توان فراهم کردن خانه برای خود را ندارند، محل بودوباش فراهم کند. همچنان حکومت با گروه‌های امداد و سازمان‌های غیرحکومتی، در فراهم‌آوری محل بودوباش اضطراری برای مهاجران بدون اسناد و بدون پناهگاه در کاله، همکاری کند. چنین محلی بایستی در شمال فرانسه موقعیت داشته باشد.
- مقامات محلی و ملی باید اطمینان بدهند که کودکان مهاجر بدون سرپرست فوراً شناسایی شده، از حقوق‌شان جهت درخواست پناهندگی در فرانسه آگاه و نیز از حمایت‌های لازم حقوقی برای این کار مستفید می‌شوند. این کودکان همچنان به محلات امن با ظرفیت و تعداد کارمندان کافی، دسترسی پیدا کنند.
- طوری که اداره حقوق اساسی اتحادیه اروپایی پیشنهاد می‌کند، پولیس باید برای هر بار توقف، باید اسناد کتبی فراهم کرده یا فرم توقف را خانه‌پری کند تا همه به حساب‌دهی بیشتر از توقف‌های موجه تشویق شوند. فرم‌های توقف حداقل باید حاوی این مشخصات باشد: نام و سن فرد توقیف شده، دلایل قانونی برای توقف، برآیند و نتیجه این توقیف و نام قطعه یا ارگان افسر(ان) پولیسی که فرد را متوقف کرده است.